

TANTÁRGYI TEMATIKA

<p>Tantárgy neve: A kultúra intézményei és regiszterei I-III.</p>	<p>Tantárgy Neptun kódja(i): BTMMN404, BTMMN409, BTMMN414, BTMMN415 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
	<p>Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet</p>
	<p>Tantárgyelem: K (K: kötelező, KV: kötelezően választható, SZV: szabadon választható)</p>
<p>Tárgyfelelős (név, beosztás): Kertész Noémi adjunktus</p>	
<p>Tantárgyi egység: A kultúra intézményei és regiszterei III. szem.: A történelem irodalmi reprezentációja</p>	
<p>Tantárgyi egység Neptun kódja: BTMMN415 (E Neptun kód a nappali képzésre vonatkozik. A levelező képzés Neptun kódjában a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>	
<p>Javasolt félév: 1., 3., 4. (A szak keresztféléves meghirdetésben nem indul, így páratlan szám mindig őszi, páros szám tavaszi félévet jelent.)</p>	<p>Előfeltétel: BTMMN404, BTMMN415: nincs, BTMMN409: BTMMN404, BTMMN414: BTMMN409 (E Neptun kód(ok) a nappali képzésre vonatkozik/vonatkoznak. A levelező képzés Neptun kódjaiban a számjegy előtti N betűt L betűre kell cserélni!)</p>
<p>Óraszám/hét: BTMMN404, BTMMN414: 2 előadás, 3 konzultáció, BTMMN409, BTMMN415: 2 (A nappali képzés heti óraszámja 15 héten át. A levelező képzések féléves óraszámja a nappali tagozatos féléves órázámának mindig az egyharmada: heti 1 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 5, heti 2 nappali tagozatos óra esetén a levelező tagozat féléves óraszámja 10 stb.)</p>	<p>Számonkérés módja (a/gy/k/b): BTMMN404, BTMMN409, BTMMN414: kollokvium, BTMMN415: gyakorlati jegy (A teljesítés követelményeit lásd alább a <i>Félévközi számonkérés</i> ill. az <i>Értékelés</i> pontoknál.)</p>
<p>Kreditpont: BTMMN404, BTMMN414, BTMMN415: 3, BTMMN409: 2</p>	<p>Tagozat: nappali (A tantárgy és a tantárgyi egység adatai és követelményei azonosak a levelező tagozaton is, egyedül a Neptun kód különbözik.)</p>
<p>Tantárgyi egység feladata és célja (3–4 mondatban összefoglalva): A szeminárium történelmi témák megjelenését vizsgálja 19–20. századi irodalmi alkotásokban. Bemutatja a hitelesség, a referencialitás és a fikció összefüggéseit. Bevezet a történettudományban jelentkező új áramlatokba, kitér a szépirodalomra és az irodalomtudományra gyakorolt hatásukra. A vizsgált művek azt szemléltetik, miként válik le a történelem és a történelmi eseményekben való részvétel a hagyományos történelmi narratívákról, és hogy lép helyükbe a kívülállás, a „mi és ők” szembeállítással való azonosulás lehetetlensége.</p>	
<p>Tantárgyi egység tematikus leírása 12–15 heti bontásban:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nyelvi fordulat a történettudományban és hatása az irodalomra 2. Múltreprezentáció az irodalomban 3. A történelmi regény 4. Történelem, nemzet, egyén – a napóleoni háborúk klasszikus történelmi regényekben (Del Dongo márki a waterlooi csatában / Stendhal <i>Pármái kolostor</i>; Andrej Bolkonszkij a borogyinói csatában / Tolsztoj <i>Háború és béke</i>) 5. Baradlayné és Esterházyiné – az anya-fiú viszony dekonstrukciója (Jenő átveszi Ödön halálos ítéletét / Jókai <i>A kőszívű ember fiai</i>; a hős anyja a siralomházban / Danilo Kiš <i>Mily dicső a hazáért halni</i>) 6. A heroikus éthosz felülírása (Jaroslav Hašek <i>Švejk</i>, Kurt Vonnegut <i>Az ötös számú vágóhíd</i>) 7. Múltszemlélet és ellenségkép két törökkori témájú regényben (Gárdonyi Géza <i>Egri csillagok</i>; Ivo Andrić <i>Híd a Drinán</i>) 	

8. Andriói reminiscenciák Balázs Attila *Kinek Észak, kinek Dél* című regényében
 9. Kísérlet 1956 deheroizálására (Spiró György *Tavaszi tárlat*)
 10. Szembenezés a magyar holokauszt feldolgozatlanságával (György Péter *Apám helyett*)
 11. Barbaricum és impérium között: az antik örökség 20. századi kontextusa
 Herbert, Brodzkij és Venclova műveiben
 12. Pannónia és Szittyaföld: emlékezet és emlékezetpolitika az ezredfordulón

Félévközi számonkérés módja (prezentáció, zárthelyi dolgozat, szemináriumi dolgozat beadása stb.):
 szemináriumi dolgozat

Értékelése (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok stb.): KSZ

A kód jelentése:

A = a tantárgy aláírással zárul, amelyben kétfokozatú az értékelés (nem megfelelt, megfelelt). A hallgató legfeljebb az óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen.

K = a tantárgy kollokviummal zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). Az előadások óraszámának legalább 60%-án kötelező a hallgató részvétele, amit jelenléti ívre vezetett aláírásával igazol. Az ennél többet mulasztó hallgató nem kaphat aláírást és nem vizsgálhat. Az előadáshoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), legfeljebb akkora számban, mint a tantárgyi egység kreditpontszáma. Amennyiben az előadáshoz zárthelyi dolgozat(ok) társul(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a kollokviumon is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

SZ = a tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, amelyben ötfokozatú az értékelés (1–5). A hallgató legfeljebb a szemináriumi óraszám 30%-át mulaszthatja el következmények nélkül, az ezt meghaladó mértékű hiányzás – kivéve az igazolt betegség miatti hiányzást – esetén az aláírás és a gyakorlati jegy nem szereshető meg. Az igazolt hiányzás pótlási feltételeit az oktató ismerteti. Az aláírás feltétele, hogy az oktató által a félév során támogatott prezentációs és beadási kötelezettségeknek a hallgató maradéktalanul eleget tegyen. A szemináriumhoz évközi zárthelyi dolgozat(ok) társulhat(nak), annak/azoknak az eredménye legalább 30%, legfeljebb 40%-os súllyal esik latba a záró osztályzatban. A zárthelyi dolgozat(ok)ról az oktató a tárgy félévi meghirdetésekor a Neptun rendszerben ad tájékoztatást. A szakmai követelményekhez képest a hallgatónak minden zárthelyi dolgozatában és a beadott szemináriumi dolgozatában is legalább 50%-os felkészültséget kell igazolnia ahhoz, hogy az elégséges (2) osztályzatot megszerezze.

KSZ = a tantárgy kollokviummal és gyakorlati jeggyel záruló tantárgyi egysége(ke)t egyaránt tartalmaz. Az előbbiekre a K, az utóbbiakra az SZ kódnak megfelelő értékelés vonatkozik.

Kötelező irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

HAYDEN, White, *Metahistory*, John Hopkins University Press, Baltimore, 1973.

TOLDI Éva, *A múltreprezentáció lehetőségei*, Újvidék, Forum, 2008.

GYÁNI Gábor, *Történelem és regény: a történelmi regény*, Tiszatáj, 2004. 4. 78–92.

<http://www.lib.jgytf.u-szeged.hu/folyoiratok/tiszataj/04-04/gyani.pdf>

KISANTAL Tamás, *Az irodalmi alkotás mint történelmi szöveg*, Tiszatáj, 2004. 11. 75–100

<http://www.lib.jgytf.u-szeged.hu/folyoiratok/tiszataj/04-11/kisantal.pdf>

NORA, Pierre, *Emlékezet és történelem között. A helyek problematikája*, Múlt és Jövő, 2003. 4, 3–16. (Második, módosított kiadás.)

Ajánlott irodalom, a tantárgyi egység egészéhez (legalább 3 irodalmi tétel, lehetőleg 1 idegen nyelvű) vagy 12–15 heti tematikus leírásának megfelelő beosztásban:

KISANTAL Tamás, *A történelem extremitása: Kurt Vonnegut „Az ötös számú vágóhíd” = Túlélő történetek. Ábrázolásmód és történetiség a holokauszt művészetében*, Kijárat, Budapest, 2009, 131–168.

GINZBURG, Carlo, *Nyomok, bizonyítékok, mikrotörténelem*, (Spatium 11.) Kijárat Kiadó, Budapest, 2010.

BOJTÁR Endre, *Családban marad*. (Esterházy Péter plagizál Danilo Kištől)

<http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre70/bojtar%2001.htm>